

Un mare maestru al baghetei – Ovidiu Bălan

Vasile TIMIȘ

În seara zilei de vineri, 12 februarie a. c. a avut loc în Sala de concerte „Mihail Jora” a Radiodifuziunii, concertul Orchestrei Naționale Radio sub conducerea dirijorului Ovidiu Bălan.

În program, două capodopere: *Concertul pentru vioară și orchestră* de Beethoven și *Simfonia „Manfred”* de Ceaikovski.

Solistul *Concertului* de Beethoven a fost Bogdan Zvorișteanu, fiul violonistului Radu Zvorișteanu, fost mulți ani concert-maestru al Orchestrei Naționale Radio și un timp și dirijorul acestei orchestre. De asemeni fratele său mai mare, Cristian, este concert-maestru al Orchestrei Naționale Radio.

Bogdan Zvorișteanu are o foarte serioasă pregătire. A susținut concerte cu majoritatea Orchestrelor din țară și cu multe orchestre din

străinătate. El a interpretat *Concertul* de Beethoven, concert cântat de mari soliști din toată lumea, cu multă maturitate, acuratețe și sensibilitate. Toate pasajele de tehnică instrumentală au fost rezolvate cu multă ușurință și naturalețe.

Actualmente, Bogdan Zvorișteanu este concert-maestru al renumitei Orchestre „Suisse Romande” din Geneva.

Maestrul Ovidiu Bălan a condus orchestra în *Concertul* de Beethoven într-un mod foarte echilibrat. Au fost reliefate frumoasele teme ale părții orchestrale și a acompaniat cu discreție pe solist.

În partea a doua a programului a figurat *Simfonia „Manfred”* de Ceaikovski. Aceasta ocupă un loc aparte în creația marelui compozitor. Ea este o simfonie programatică alcătuită din patru părți ample inspirate de poemul „Manfred” de Byron.

Ovidiu Bălan, director și dirijor

permanent al Filarmonicii „Mihail Jora” din Bacău, este de acum o figură emblematică atât în țară, cât și în străinătate. Este deținător a multor premii și invitat ca dirijor în multe țări la multe jurii de concurs.

Simfonia „Manfred” este o lucrare mare cu o orchestrație foarte bogată care pune multe probleme. Maestrul Ovidiu Bălan a avut o sarcină grea de o rezolva dificultățile ce le pune realizarea acestei Simfonii. Cu o gestică foarte precisă și sugestivă, cu multă dăruire și sensibilitate, *Simfonia „Manfred”* oferită de dirijorul Ovidiu Bălan a fost una de zile mari. Publicul numeros din Sala de concerte „Mihail

Jora” a răsplătit cu îndelungi aplauze un concert excepțional.

Jin Wang la Ateneul Român

Marcel FRANDES

Dirijorul chinez Jin Wang s-a aflat la pupitrul Orchestrei simfonice a Filarmonicii „George Enescu” din București, vineri 23 octombrie 2009, programul cuprinzând : *Simfonia nr. 100, în sol minor «Militara»* de Joseph Haydn și *Simfonia nr. 9, în re minor* op. 123 de Anton Bruckner. Aceste două lucrări deosebit de frumoase sunt în același timp și foarte diferite. Amploarea, masivitatea și adâncimea sonoră a opusului brucknerian contrastează cu muzica mai aproape de divertisment a simfoniei lui Joseph Haydn. Ori, tocmai aceste trăsături divergente au fost atât de bine redade de către interpretarea dată de Jin Wang.

Muzicianul chinez a beneficiat de îndrumările maeștrilor Leonard Bernstein și Zubin Mehta, fiind singurul dirijor din Asia laureat la nouă competiții de dirijat desfășurate în Europa. El beneficiază de o mare experiență: a dirijat peste 80 de filarmonici, a fost câtevava stagioni director muzical la Komische Oper din Berlin, a fost dirijor invitat permanent la Opera Națională din Finlanda, dirijor principal la Orchestra Filarmonică Moravă, prim dirijor invitat la Orchestra Filarmonicii *Janáček*, precum și la Orchestra Națională Radio din București.

În seara muzicală de la Ateneul Român, Jin Wang a adus o anume prospețime în interpretare. Jovialitatea firii sale este dublată de o mare exactitate a gestului dirijoral precum și de urmărirea stăruitoare a relevării subtilităților muzicii interpretate. În *Simfonia Militara* de Joseph Haydn, în special în părțile a doua, *Allegretto* și a IV-a, *Presto*, el a reușit să redea acel aer *alla turca* (atât de la modă în epocă), fără să cadă în

facil. Efectele grupului de percuție – talgere, trianglu, tobă mare – au conferit cu discreție culoarea orientală. Frumusețea *solourilor* oboiului, intervențiile trompetelor cu semnalele lor, amplasarea cornilor în stânga scenei, realizarea grupetelor - cu dantelăria lor - ori eleganța anacruzelor din *Menuet* au servit muzica lui *Papa Haydn*. Cele patru părți ale simfoniei s-au topit într-un timp artistic minunat, imposibil de măsurat (estetic) pe cadranul unui ceasornic.

Interpretarea *Simfoniei nr. 9 în re minor*, op. 123, de Anton Bruckner a arătat alte calități ale dirijorului Jin Wang. El a condus interpretării spre relevarea unei lumi prevestite parcă de Richard Wagner: mister, în prima parte a simfoniei, *Feierlich*, crearea unei tensiuni unde parcă cerul stătea să cadă pe tine, în *Scherzo, Bewegt, lebhaft* (Mișcat, cu însuflețire) și seninătate în finalul simfoniei *Adagio. Sehr langsam*.

Ascultând armoniile muzicii lui Bruckner, gândul mă ducea la un tablou din atelierul lui Sandro Botticelli (*Portretul unei tinere*). Nu stilul renescentist îmi provoca asocierea, ci arta detaliului. Pentru a picta medalionul de la gâtul tinerei, Botticelli studiase în prealabil colecția de camee a familiei de Medici. Încercam să-mi imaginez cum s-a documentat dirijorul chinez pentru a ajunge la soluția sonorităților ‘sculptate’ ale episodului secund incredințat tubelor, din *Adagio*-ul final al simfoniei bruckneriene. Acel “rămas bun” de la viață (Abschied vom Leben), presimțire sumbră, privită senin, a unui sfârșit iminent, a avut parte de o splendidă dozare a planurilor dinamice.

Memorabilă partea mediană a simfoniei, *Scherzo*. Corzile sacadau inițial în *pizzicato pianissimo*. Brusc, aparatul orchestral trecea ‘prăpastia’ și răsuna în ritmuri delirante, obsesive, în *arhifortissimo*. Totul se transforma neconținut : dansantul în grotesc și hedonicul în marțial. Ce contrast teribil a reușit Jin Wang în coralul ca de orgă din ultima parte!

Admirabil efortul membrilor Orchestrei Filarmonicii “George Enescu” de a cânta foarte bine și de a se concentra asupra realizării artistice a unei partituri extrem de solicitante, precum *Simfonia nr. 9* de Anton Bruckner.